

ТЕШЊАРСКИ ПЛАСОТОНА

ГОДИНА XXIV

14. АВГУСТ 2010.

БРОЈ 43



Узнемиравање јавности

Од нашег старог дописника

У добра стара времена, којих се неки од нас још увек сећају, кривично дело из наслова било је са Дивчибара директно процесуирано у Ваљевском суду. Ни виђени адвокати не знају кад је то дело укинута, али вербалног деликта изгледа нигде више нема, па самим тиме ни деликатеса. Е, сад, млади, а напосе младе, које ради младости ништа од тога не памте, одлуче се да дело опетују: узнемирићемо јавност, па шта буде! Речено - учињено. Почну, тако, Тешњарске вечери

пре почетка са, ваљда, намером да их заврше после краја. Тамо негде потписани, без икакве жеље да уђе у сукоб интереса, дакле ништа субјективно, узе да о свему виђеном узме мишљење присутног света који туда шета. Објективно речено, прво намера била је да се убележи шта ко мисли и сва мишљења среде по реду, међутим, спонтаност и домишљатост далеко је надмашила могућности овог истраживања.

(наставак на 9. страни)

СВЕЧАНО ОТВАРАЊЕ 24. ТЕШЊАРСКИХ ВЕЧЕРИ

Програм за понос

Одолевајући временима и ђудима, 24. пут Тешњар несечично на своју калдрму прима све знатижељне Ваљевце и

петак увече свечано су отворене "Тешњарске вечери" на великој Летњој позорници која се огледала у Колубари.



њихове госте као и путнике намернике. Сви они знају да "Тешњарске вечери", ове године популарно назване "Тешњарење", нуде и маме за свачији дух по нешто од разноврсног програма који се широкогрудно разлива по старој чаршији, али и у новијем језгру града. Уз наклоњеност неба, у

Уз интонирање химне "Боже правде" коју је извео Дејан Несторовић, част да подигне заставу овогодишњих Тешњарских вечери припала је студенткињи IV године Електротехничког факултета у Београду Марији Јанковић, стипендисти Фонда за талентоване ученике и студенте

града Ваљево, која се издвојила учешћем на Олимпијади из физике у Сингапуру.

У име Града Ваљево, са Летње позорнице све присутне је поздравио градоначелник Зоран Јаковљевић:

- Ове године Град Ваљево и креативни Ваљевци својим активизмом настављају да успостављају нове стандарде, што ће дугорочно гледано позиционирати наш град на широј културној мапи. Наредних девет дана у Ваљевоу ће бити изведено преко 100 сјајних програма у којима ће наступити уметници из земље и иностранства, оживеће градски тргови, галерије, неки нови простори добиће другачију намену. Ваљевци су одувек гајили уметнички дух и успевали да ведрином победе сваку недаћу. Захваљујући уметницима који ће приказати своје умење и великом труду културних посленика нашег града овогодишње "Тешњарске вечери" су програмски искорак. Ваљевци, драги гости, ово је тек првих четврт века Тешњарских вечери. Сви заједно допринећемо да

се настави њихово трајање - рекао је први човек града.

Доајен малих екрана, телевизијски водитељ, новинар и уредник Милоје Мића Орловић, није крио одушевљење при свечаном отварању манифестације:

- Добро знам шта значи организација једне овакве манифестације. Био сам збуњен када сам видео шта је све овде направљено. Смоћи снагу и направити овакав програм, на 27 пунктова са преко 100 садржаја, у овим временима је прави подвиг и за понос је свима Вама. То ме је баш импресионирало нарочито у овим тешким временима. Ово је један изванредан посао за све младе људе, понесите се свима који су ово организовали и чувајте их! - рекао је господин Орловић.

Након свечаног отварања на Летњој позорници на Колубари вече филмске музике "Под сјајем звезда" приредио је Новосадски Биг бенд са вокалним солистом Светланом Паладом и диригентом Федором Вртачником.

Кристина Параментић

ИЗЛОЖБА ГРАДА У ГОСТИМА

Ваљевцима на мерак

Први програм којим су се гости из Ужица представили на Тешњарским вечерима, и то у склопу свечаног отварања фестивала, јесте етнографска изложба "Мерак ми је" у галерији Народног музеја Ваљево. У питању је поставка ужичког Народног музеја на тему кафана, која првенствено дочарава како су Ужичани уживали у кафанама с краја 19. и почетка 20. века. И то са 50 експоната међу ко-

Илија Мишовић, члан Градског већа Ужица, рекао је да је крајем 19. века Ужице било град кафана:

- У Ужицу су се увек више бројиле кафане него ратови. Судећи по темпу којим су живели наши преци, а што и ова изложба показује, знали су да живе и уживају у животу. Ова изложба би требало да нас подстакне да нађемо времена да се препустимо ужичима, а ту је на мерак Ваљевцима.

Одговарајући истом мером на Мишовићеву опаску, градоначелник Зоран Јаковљевић се захвалио Ужичанима што су послали овако квалитетну екипу за мерачење на фестивалу, поткрепивши то наздрављањем једним од музејских експоната у којем се, додуше, уместо вина налазила вода.

У знак добродошлице, по доброј традицији, гостима је поклоњена слика перспек-

тивне младе ваљевске сликарке Тамаре Пантић, а гости су узвратили поклоном који је настао у Уметничкој

легинице Љубица Марић, етнолог Народног музеја Ваљево и Загорка Никитовић из Народног музеја Ужице.



школи из Ужица.

Аутор изложбе је етнолог Дијана Ристовић, а причу о етнолошким коренима мерача гостима су приближиле ко-

Овом изложбом је настављена дугогодишња успешна сарадња народних музеја Ужица и Ваљево.

К. П.

Мерак је реч арапског порекла и у преводу значи воља за нечим, страст, уживање у нечему, угодно расположење.

јима доминирају двојнице, гусле, виолине и други инструменти, фотографије кафанских музичара, табакере, мушкетике, наргиле, а ту је и аутентични намештај и есај.

ПРЕДСТАВЉАЊЕ ПРИВРЕДЕ УЖИЦА

Комшије и бизнис

Традиционални сусрет привредника два града у организацији Регионалне привредне коморе Ваљево уприличен је уз пригодан коктел, како и приличи домаћинима којима су у госте дошле комшије, привредници под окриљем РПК Ужице. Градоначелник Ваљева Зоран Јаковљевић је госте из Ужица упознао са програмом и циљем Тешњарских вечери које се организују већ 24 године, представљајући спој уметности, културе, спорта, али и привреде. Градоначелник је искористио прилику да подсети на добросуседску сарадњу која постоји и постојаће.

Председник РПК Ужице Душко Мајкић истакао је да су Регионалне привредне коморе Ваљева, Ужица и Краљева ушле у Унију комора везаних за реку Дрину, где је и Црна Гора, тако да покривају један шири регион. Он је представио привреду ужичког краја који обухвата десет општина Златиборског округа:

- Наш крај је познат пре свега по металопрерађивачкој индустрији, затим су ту туризам и пољопривреда. Успели смо да сачувамо потенцијале и да постигнемо суфицит у спољнотрговинској размени као један од ретких региона у Србији. На тржишту предњаче производи од бакра и алуминијума и они имају добар извоз од 95 одсто производње. Што се тиче туризма, ту су планине Златибор, Златар и Тара, за које постоје планови развоја. Проблем је неуређена инфраструктура. Комора помажемо нашим при-

вредницима преко пројеката Европске уније, један од примера је пројекат превођења војног аеродрома у цивилни.

Мајкић је још додао да све што је погодно привреди Ваљева није заобилазило Ужице, али да су они имали много више среће са приватизацијама. Представници оба града су се слижили да је децентрализација будућност и да томе треба да теже и Ужице и Ваљево.



натљивости свог краја успели да уткају у актуелне туристичке понуде. Слоган Туристичке организације Ужице је "Дођите да видите пределе сликане лепотом", а то појашњава Љиљана Туцовић, задужена за промоцију и односе с јавношћу у ТО Ужице:

- Наш град је специфичан по својој конфигурацији, смештен у самој котлини, а на само петнаест минута војке налазе се нетакнута села и природа. Захваљујући природи имамо и производе које треба брендирати како би били конкурентни на ширем тржишту. Већ смо препознатљиви по месним производима од којих се издваја пршут. А међу благом које је дала природа свакако је и воће које наш крај представља преко најразличитијих ракија и сушеног воћа. "Старо соколово" је нови бренд који се већ добро котира као бренд ужичког краја. Ту је и ком-

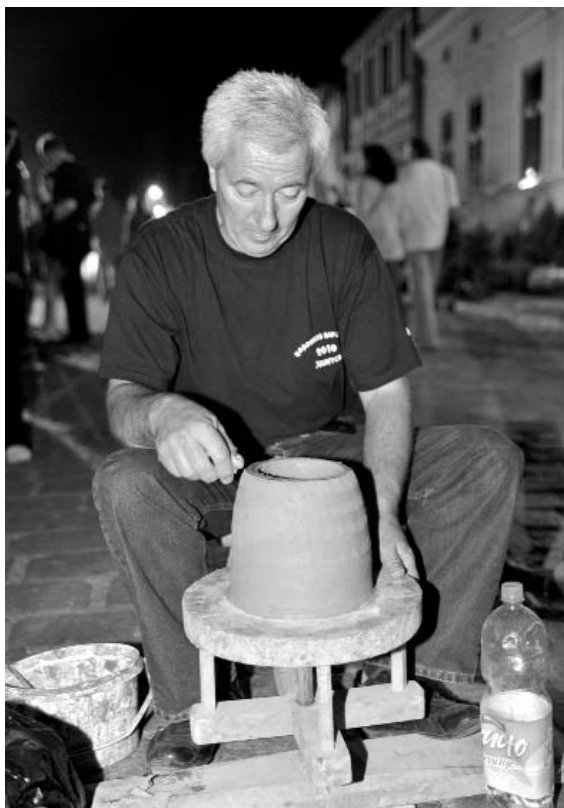
ЈОШ ОД УЖИЧАНА

Као званични гости 24. Тешњарских вечери, Ужичани су програм обогатили и гостовањем свог професионалног Народног позоришта Ужице, изложбом слика Радомира Верговића, афоризмима Радомира Јовановића, музицирањем тамбурашког оркестра „Ужичани“ у више пригода, видео-презентацијама...

плекс Сирогојно који је дестинација за себе.

И она истиче потребу за бољом комуникацијом и сарадњом произвођача читаве регије јер је то једини начин за адекватан наступ у Европској унији. Познати грнчари из Злакуса демонстрирали су како настају сачеви, уклопне пекиче, врчеви и друго посуђе од смешне глине и минерала калцита, по коме су јединствени у свету. Ваљевци су могли да пробају и специјалитете ужичког краја. А уколико сте осетили грнчарију под рукама, пробали суво воће или добру капљицу засигурно вас је заголицало шта све може да понуди ужички крај!

К. Параментић



Грнчар из Злакуса

На вечерњој презентацији у Тешњару Ужичани су презентовали најбоље из своје понуде. Намеће се утисак да су традиционалне вредности и нит препоз-

ИНТЕРВЈУ: МИЛОЈЕ МИЋА ОРЛОВИЋ

Људи чине живот

У амбијенту Тешњарских вечери, у ноћи када су сви били опуштени и весели, Милоје Мића Орловић поделио је са нама своја сећања о прошлости Ваљево. Али, поделио је и свој оптимизам о томе да нам долазе боља, радоснија времена. О Ваљево, за који каже да га доживљава као периферију Београда, разговарали смо у башти ресторана "Интермецо". Седели смо на тераси поред Колубаре, били смо између старе и нове чаршије, између прошлости и будућности. И такав је био и наш разговор, између сећања и онога што долази.

Опуштен и сталожен, са стилем и шармом, дубоким, добро познатим, гласом, на самом почетку разговора ми рече:

- Без обзира где сам, ја сам Ваљевац и изузетно сам везан за овај град и људе. До пре пет година, док ми је мама била жива, сваког викенда сам долазио у Ваљево. После мајчине смрти, како бисмо финансијски помогли моју ћерку и братовог сина, морао сам да продам стан који се налазио у прелепом здању, у тзв. Професорској колонији, у склопу Пољопривредне школе. И тако сам остао без стана у коме сам живео 70 година. То је јако тужно. Кад год прођем поред Пољопривредне школе и погледам тамо где је Професорска колонија, где сам се играо, провео детињство и младост, пуне су ми очи суза.

Да ли се растужи и због тога што нема више Ваљева његове младости, што дрвље у Карађорђевој више није "до неба", што нема калдрме која се свако вече полива, нема приземних кућа са цветним баштама, нема јоргована и липа? Нема више клиса и пале, шмика, серенада...

- За минулим временима не жалим. То су драге и лепе слике детињства и младости, вратим их понекад у време данашње, измаме ми осмех, понекад уздах и - то је то. Било је лепо, али, нисам превише носталгичан јер живот је и ово данас и оно сутра, треба довољно давати и не превише тражити. Што се тиче Ваљева, оно је одувек имало неку посебну лепоту и шарм који је град чувао. Тачније, ту лепоту су чували и неговали староседеоци. Наравно, временом много тога се мењало. Мењали су се односи, навике, долазили су неки нови људи и доносили неке нове навике, па и, ако хоћете, правила понашања. Мени је то сметало јер сам традиционалиста, одрастао у једној финој, правој грађанској породици, старог кова, у којој су се ред и правила знала. И та правила су мене обликовала за цео живот. Као студент, а потом и када сам се запослио у Телевизији, скоро сваког викенда сам долазио у Ваљево. И тада сам почео све више да уочавам те разлике и то ме је, морам да признам, болело. Онда сам тражио старе другаре и пријатеље јер ми је њихово друштво највише одговарало. За разлику од тих времена, последњих двадесетак година дружим се искључиво са младим људима јер сада ми њихово друштво више прија и чини ми се да су данас те разлике у васпитању, опхођењу, манири-ма мање.

На моју упадицу - постали смо невоспитани, себични и без манира - он ме изненађено погледа, одмахну главом и

кратко рече: "Постали смо ововремени", и настави причу:

- Без обзира на то како Ваљево данас изгледа, ко у њему живи, мени је оно прелепо и ја га волим! Истина, постојао је период кад ништа није имало и када ништа није ваљало. Тада сам био тужан. Политика је кварила људе свуда око нас, а у Ваљево, у једном тренутку, чини ми се, понајвише".

Дуго година управо ти староседеоци о којима прича, Карађорђевој улици звали су Београдска. То је за многе старе Ваљевце била и остала Београдска или, како кажу, пут који је из Београда водио право у Ваљево. Тај пут је Вас водио из Пољопривредне школе (Професорске колоније) право у Ваљево. Данас се тај део умногоме разликује од Ваљева Ваше младости. Многе куће су срушене. Нема ни куће Ваше тетке Спасеније, жуте куће са два велика прозора до улице, прекопута Медицинске школе.

- Баш данас сам ишао на то место и гледао. Има, али остатака куће, негде у дубини дворишта, што ме је и те како подсетило на доба детињства и помало растужило. Те велике, жуте куће о којој причате, ње нема. Ту је сада вишеспратница са локалима у приземљу. Можда се многи неће сложити са мном, али мени се Београдска улица није много променила. Она је задржала онај свој стил. Истина, неке куће су срушене, на њиховом месту су модерне зграде, неке су адаптиране, али, гледано у целини, улица се није

променила. Погледајте Злокућане, ту је Медицинска школа, Београд кафана, има неколико приземних кућа...додуше мењају фарбу, али то је то! Оно што је најважније, јесте да у Београдској улици није дошло до великих промена, мењало се у складу с временом, али је задржано и оно пређашње. Суштина је остала. Мада, најважније је то да када прођете неким делом града, без обзира на то шта је данас ту изграђено, са сигурношћу знате ко је живео у тој и тој кући или на том и том броју. Ја тачно знам овде где је живео Пулика, овде моја другарица Олга... Јача су и важнија сећања на људе, а не на грађевине. Људи чине живот.

И док смо разговарали о Тешњару, драгуљу Ваљева, Мића је зазвонио мобилни телефон. Био је то његов сестрић. "Пере Кораћа син", појашњава ми, "то су Кораћи из Тешњара који живе на крају чаршије".

- За Тешњар ме вежу такође лепе успомене. Чаршија се није много мењала, што је добро и нормално. Задржала је онај аутентични изглед. Наравно и Тешњар је у духу овог времена, модеран с новим садржајима, али је у основи остао исти. Занимљиво је, ја сам Тешњар увек доживљавао као град. А ако ме питате шта је другачије или шта ми недостаје, морам рећи да ми недостају људи и атмосфера која се осећала и видела целом дужином Тешњара, све до Јадра. Данас, чини ми се, у тај горњи део ретко ко залази. Само они који ту живе. Мислим да би требало мало више пажње поклонити и том делу, вратити људе и живост. Некада је у Тешњару било старих занатлија, воскара, бојација, опанчара, грнчара, поткивача. Знало је да звони од чекића и наковња све до моста, до Гранда.



Данас су у Тешњуру неки нови занати, кафићи, бутици... Сутра ће бити ко зна шта... Али Тешњар остаје". И када је на летњој сцени на Колубари Биг бенд из Новог Сада одсвирао прве тактове музике из филма "Љубав и мода", вратили смо се у време игранки, првог плеса и првих љубави. У башти Дома ЈНА, осим што су биле игранке, играла се и кошарка. Међу добрим кошаркашима, али и добрим играчима твиста и трокинга беше и Мића.

- Ми смо за тај простор били везани. Ту, у близини био је и биоскоп, али и плато за кошарку. Ми смо, једноставно, срасли за то кошаркашко игралиште. Били су ту још Бата Павловић, Бибе Срећковић...једном речју, генерација која је основала "Металац", касније "Омладинац". Нама је кошарка била више од спорта, више од слободног времена. Нама је кошарка била живот. Веровали или не, игранке у Дому ЈНА биле су саставни део тренинга. Били смо веома популарни међу вршњацима, посебно девојкама! И морам Вам рећи, ми смо сасвим другачије комуницирали са девојкама. Излазак с девојком, у то време, био је значајан и важан догађај. Припреме су трајале и по неколико сати, бивали смо паљиви, прави центлмени. Девојке никада нису плаћале пиће и позивале на плес. Држање за руку и пољубац, већ су указивали на озбиљност везе. Али, пре "везивања" биле су обавезне шетње корзоом. На потезу од Централа до Библиотеке, оне су шетале, мушкарци кибицовали. Након корзоа правац Дом ЈНА на плес. Ми смо, када данас размислим о том периоду, били добро одгојена генерација. Држали смо до тога шта ће рећи родитељи девојке са којом смо се забављали или родитељи другара. Испоставило се да смо били добра и вредна генерација. Многи моји школски другови и другарице су завршили факултет, многи су у професији доживели велики успех, сви имају породицу, децу... Недавно сам био на прослави матуре, 50, 60...више и не знам колико година. Елем, много година матуре смо славили, али ипак нас је било 48, из четири разреда, што је, признаћете добар број, с обзиром на наше године. Свако од нас је направио неку пристојну каријеру. Доста је архитеката, адвоката, доктора, професора...Чак су многи и светски познати и признати. Попут Љубе Поповића, Пулике...

Причајући о школским друговима, њиховим потоњим успехима и каријери, наметнуло се и питање Гимназије и гимназијских професора.

- То сам управо хтео да нагласим. Осим доброг васпитања, радних навика које смо стекли у породици, за наш успех и образовање многоме су заслужни сјајни професори сјајне Ваљевске гимназије. Ја се и дан-данас поносим Олгом Говедаревић. Она нам је била као мајка. Затим професори Драган Поповић, Храњец, Ковачевић... За незаборав је и професорка Радмила Васовић која је и сада витална и "добро се држи". Сигурно сам неког и изоставио, али моја генерација се занста поноси бриљантним професорима који су били више од предавача. Они су нас учили животу и свим замкама које су нас на животном путу очекивале. Колико су нам били добри професори и колико су нас добро научили, сведочи

анегдота, али истинита, да су професори на многим београдским факултетима говорили: "Ови Ваљевци су толико добри да могу одмах да упишу другу годину!" Били смо добри, не зато што нам је у сведочанству писало ВМГ (Виша мешовита гимназија, ни дан-данас не знам зашто нам се тако звала школа), па смо као завршили вишу. Не, били смо добри због знања, а не назива школе!

За суседним столом, с нестрпљењем очекујући Мићу Орловића да му се придружи, седео је градоначелник Ваљева Зоран Јаковљевић. Погледавши у његовом правцу, Мића ми рече:

- Данас имате наочито, вредног и способног градоначелника. И то улива наду. Често долазим у Ваљево и добро знам како су град и људи изгледали пре двадесет и десет година. Па, ако хоћете и пре две-три године. Ваљево данас, то ме радује, размрдава се полако. Ваљево се враћа. Враћа се по начину живљења. Видим то по људима. Људи су некако веселији. До пре пар година ово је било некако намћорасто друштво. Можда је груба реч, али занста такви сте били. Утучени, тужни, љути, безвољни, намћорастии...У последњих година дана мало је боље, вратила се ведрина, позитива... И коначно, Ваљево је данас срећеније и чистије. Има многих занимљивих дешавања, пре свега у култури. Е, још само да вам живне и привреда, да мало економски и финансијски ојачате и Ваљево ће бити идеалан град за живот! Оно што је добро јесте и то што имате вредне, талентоване и образоване младе људе и њима треба дати шансу и пружити подршку.

И већ овом реченицом упућена је порука Ваљевцима. Ипак, питала сам Ваљевца Мићу Орловића шта поручује суграђанима.

- Ваљевци су увек били оптимисти. Ваљевци имају тако препознатљив дух, а то не може да има неко ко нема памет, вољу, жељу, снагу и знање. Истина, бивало је тешких периода за све, па и за Ваљевце. Али ову позитивну енергију, коју ја и сада осећам у Ваљевоу, треба искористити што пре и што боље. Верујем да ћете испливати. Наравно, важни су људи. Важни су они који воде град, а ја имам, не знам да ли с правом, неко поверење у Ваљевце, па се надам да ће бити боље!"

Дарија Ранковић

Тешњарска демократија



Грађани Ваљева могли су на пулту Града у Тешњуру да гласају за један од десет предлога будућег грба и заставе. Већ прве вечери, 11. августа, преко 150 суграђана искористило је прилику да се определи за решење које им се највише допада.

ИЗЛОЖБЕ

ЈЕДИНСТВЕНА ИЗЛОЖБА У СТУДИЈУ „РАДОВАН ТРНАВАЦ МИЋА“ ЗА 24. ТЕШЊАРСКЕ ВЕЧЕРИ

Абориџанска уметност

Иако је ретко виђена на нашем поднебљу, абориџанска уметност заузима престижно место на светској културној сцени. Захваљујући Интернационалном уметничком студију ваљевска публика је добила изузетну прилику да ужива у делима репрезентативних абориџанских уметника, чему могу да јој позавиде и натпросечни конзументи уметности европских културних центара.

У оквиру изложбе представило се 18 најзначајнијих абориџанских сликара са укупно 24 дела на платнима средњег и већег формата, рађених углавном бојама природног састава и домаће израде. Реч је о уметницима који живе урођеничким животом у централној Аустралији у пустињском региону Утопије. Њихово уметничко изражавање одише симболизмом и апстрактним пунктуализмом. Радови су инспирисани „Сновиђењем“, специфичним односом између духовних, природних и моралних елемената, помоћу којег овај староседелачки народ тумачи природу, своје порекло, окружење, односе између свих ствари и бића на планети.

Част да званично отвори изложбу припала је Њ. Е. госпођи Хелени Стадерт, амбасадорки Ау-

стралије у Србији.

- Боје, стил и прича о абориџанском „Сновиђењу“ јединствено су аустралијско обележје и права презентација једне дивне земље. Сматрам великом привилегијом што сам амбасадор у Србији, јер

ност домаћинима на организацији и гостопримству.

- Абориџинима је важно да им дела буду виђена, јер се то рефлектује на уважавање њиховог народа и њихове уметности - истакао је Катклиф.



захваљујући томе могу да представим своју културу једном дивном народу - рекла је у свом обраћању Хелена Стадерт.

Гост на свечаном отварању био је и господин Тери Катклиф, познати аустралијски галериста и колекционар. У име абориџанских уметника изразио је њихово, као и лично задовољство и захвал-

Поздравне речи гостима из Аустралије, Његовом Преосвећенству епископу ваљевском господину Милутину и осталим присутним представницима СПЦ, организаторима изложбе и посетиоцима, у име града упутио је градоначелник Ваљева Зоран Јаковљевић, који је нагласио да су Абориџини само територијално



Амбасадорка
Хелен Стадерт

удаљени од нашег народа, и да је њихова уметност учинила да се та географска баријера на диван начин превазиђе.

Уметничка и новчана вредност абориџанске уметности, константна борба кустоса да је презентују у најактуелнијим културним престоницама и неутољива „глад“ љубитеља уметности, доказали су да овде није реч само о једноставним артефактима примитивних етничких група, или платнима која служе само да буду окачена на зид! Овде се ради о сликама које, као и остали производи абориџанског уметничког изражавања, крију свете приче, али и о томе да смо у прилици да доживимо права уметничка дела.

Марија Ст. Петровић

У организацији Центра за културу представљени ликовни уметници Ваљева

Летња изложба

Ретке су прилике када можете да видите на окупу ликовне уметнике Ваљева, афирмисане, који су деценијама на сликарској сцени, школоване и доказане ствараоце, затим оне који тек крче пут уметности, студенте, припаднике млађе стваралачке генерације нашег краја, како сви заједно деле исти изложбени простор! Реализација таквог једног подухвата пошла је за руком овдашњем Центру за културу, организатору „Летње изложбе“, која је окупила двадесет три ликовна уметника Ваљева, међу којима има оних

итекако познатих и признатих (Миодраг Ђировић, Миодраг Пешић, Богољуб Арсенијевић Маки, Миодраг И. Антонић, Миша Дудић, Душан Арсенић ...), али и оних о којима ћемо тек слушати (Јелена Марковић, Тамара Пантелић, Добрила Марковић, Влада Пантелић ...).

Сви уметници учесници ове изложбе пријавили су се на отворен конкурс, који је био објављен у листу „Напред“, затим на градском сајту и интернет презентацији Центра за културу! Катарина Маринковић, директор ове културне

установе и једна од учесница „Летње изложбе“ истиче да је идеја била да сви пријављени кандидати буду изложени.

- Иако број излагача није био ограничавајући, било је пар радова који се тематски нису уклапали. Реч је о иконама, које су овај пут изостављене. Све остало је изложено без икакве селекције. А што се тиче изложених радова, уметници су сами бирали којим делом ће се представити публици - каже Маринковићева.

Један од афирмисаних излагача Миодраг И. Антонић поздравља учешће младих, школованих уметника и оних који су већ учествовали на неким жирираним изложбама, али наглашава да у будуће мора бити селекције. Он се осврнуо на проблем непостојања Удружења ликовних уметника Ваљева речима да би једну такву организацију било пожељно основати.

- Сликари који искључиво живе од сликарства, а таквих је мало у нашем граду, могли би на тај начин да остваре право на

социјално и пензионо осигурање. Када би се скупило бар десетак који имамо исте интересе можда би се нешто на том плану и могло учинити - скептичан је Антонић.

- Ова изложба је доказ да се води рачуна о подмлатку ваљевске уметничке сцене. Избор је добар, све скупа лепо изгледа. Посебан је доживљај када излажете пред домаћом публиком, нарочито у оквиру манифестације „Тешњарске вечери“, доживети сву ту енергију на једном месту је ретко искуство - не крије своје одушевљење млади уметник Влада Пантелић, дипломац Факултета примењених уметности у Београду, одсек зидно сликарство. Он и његове млађе колеге надају се да ће следеће године овај догађај бити поновљен са неким другом поставом и да ће идеја о представљању ваљевских уметника на „Тешњарским вечерима“ заживети, јер Ваљево је град који, према мишљењу многих, обилује ствараоцима свих генерација вредних пажње.

У програму отварања „Летње изложбе“ наступили су овдашњи музички састави „Театар бизар“ и „Ва опен бенд“.

М. Ст. Петровић



ИЗЛОЖБЕ

У ГАЛЕРИЈИ „34“ АМБАСАДОР КИПРА ОТВОРИО ИЗЛОЖБУ ЗОРАНА АНДРИЋА

Боје Кипра и Ваљева

Изложбу слика нашег познатог пејзажног сликара, експресионисте Зорана Андрића, инспирисану бојама Кипра и бојама Ваљева, свечано су отворили Њ. Е. Хомер Мавроматис, амбасадор Републике Кипар у Србији и градоначелник Ваљева Зоран Јаковљевић, у реновираном простору Галерије 34 у Тешњуру.

Аутор изложбе представио је љубитељима уметности 27 уља великих и средњих формата, од чега половину чине радови настали током његовог боравка на Кипру, док је други део слика посвећен Ваљеви.

- Сигуран сам да ће ове слике бити помак у каријери Зорана Андрића и постати визуелни мост који спаја наше земље - истакао је амбасадор Кипра Хомер Мавроматис.

Зоран Андрић посетио је Кипар у априлу месецу ове године на позив кипарске Туристичке организације и Амбасаде Републике Кипар,

тако да су слике из тог опуса инспирисане мотивима морске обале ове предивне медитеранске острвске земље, каменитих плажа, цитадела, медитеранског растиња, маслина, бродова и барки окружених воденим просторством.

Уља инспирисана родним градом настала су у протекле две године и посетиоци су имали прилику премијерно да их виде на овој изложби. Зоран Андрић је на својствен, непосредан и аутентичан начин, својим сликарством објединио у овој поставци импресије, искуства, крајолике, емоције, доживљаје и људе родног му града Ваљева и Кипра, са којим се дубоко саживео и у којем се осећао као у својој родној земљи.

- Кипар је пејзаж из снова, из маште дана мог детињства, где су све боје и форме могуће у лепоти. Увек ћу бити захвалан мојим изванредним кипарским пријатељима отвореног света, отвореног срца, на њиховом



максималном гостопримству које чини да моја машта и одушевљење буду међу својима - каже аутор изложбе Зоран Андрић. Он наглашава да уметност лагано поправља ствари у друштву и истиче да свака изложба и свака слика за њега представљају уједно напор и рад, и празник и радост!

Организатори су се потрудили да на још један начин презентују Кипар, па

су посетиоци, поред пејзажа, имали прилику да уживају и у дегустацији одличних кипарске вина. Део прихода од продатих слика намењен је хуманитарној организацији "Наша Србија", која се брине о нашој деци са територије Косова и то је не само диван гест Зорана Андрића, већ и устаљена пракса коју овај наш сликар успешно спроводи у дело сваком новом изложбом.

М. Ст. Петровић

ИЗЛОЖБА ФОТОГРАФИЈА У БИВШОЈ КЊИЖАРИ „ПЛАТО“

Тражећи светло

Изложба фотографија чланова Фото савеза Србије „На трагу светлости“ и самостална изложба Александра Јовановића, отворене у неформалној галерији „Плато“ у предвечерје 24. Тешњарских вечери, за град врних фотографа каква је Ваљево, била је одлична увертира у летњи фестивал. Изложени су радови младих аутора награђивани протекле године на изложбама највишег ранга у земљи и иностранству.

Изложбе је отворио Мирослав Јеремић, председник Фото-кино клуба Ваљево, истакавши да радови Саше Јовановића нису само описнички, већ да посматрајући природу аутор бележи ситуације које остали често не примећују. Јеремић сматра да је



Ваљево добило још једног великог фотографа.

Саша Јовановић, члан Фото-кино клуба Ваљево, потиче из познате фотографске породице. Деда Обрен био је чувени ваљевски фотограф, који је овековечио поједина раздобља историје Ваљева, а традицију породичног атељеа и фото-

графске радње наставио је и Сашин отац Бата. За разлику од њих, Саша ради као правник и фотографијом се бави из хобија. Ипак, уметничком фотографијом се бави већ пет година, а од тада до данас излагао је на више од сто колективних изложби. Освојио је више награда и похвала, а у ФСС има

звање фото-аматера прве категорије. За ову прилику изложио 44 фотографије на којим ај еприказао природу, људе и архитектуру.

- Тек учим, али могу да кажем да је најбитније за фотографију је светло. Мој циљ и задатак је да нађем светло. Не пуко бележење стварности, него по правилу сликати светло у пејзажу. Исто важи и за архитектуру, а када сликате људе, онда треба ухватити кључни тренутак који говори о човеку или ситуацији - истиче Јовановић.

У пријатној августовској вечери, читава догађај оплеменило је извођење светских хитова талентованих Милене Марковић и Николе Милутиновића, ученика Музичке школе.

Наташа Сташевић

Код Криве куће у Тешњуру

Сувенири градова Србије

Изложбу сувенира градова Србије у још једном новом простору у Тешњуру, у тзв. Кривој кући, организовао је „Ваљевотурист“. У овом аутентичном простору галеријски су се поре-

Они су наша вечита путовања кроз време прошло у времену садашњем. Живе неке сопствене животе у нашим животима, хранећи нас непресушно упоменом. У њима има нечега ма-

подсети нас понекад та, најчешће прашина ситница, која носи то „нешто“ што заголица сећање. Сувенири су опипљиви делови нечега што физички нисмо могли понети.

Успешна сарадња Јавног предузећа „Ваљевотурист“ са колегама из других туристичких организација омогућила нам је увид шта то све у Србији носи печат порекла у виду сувенира. Директор ТО Ниш Владимир Јовановић похвалио се да ова институција има преко две стотине сувенира, од класичних до оних модернизованих:

- Ниш као центар југоисточне Србије поносан је на порекло и Цара Константина па смо ушли у мрежу Константинових градова, тако да не изненађује податак да је реплика главе у гипсу или неком другом материјалу најпродаванији сувенир. Већ смо предузели кораке и модернизujemo сувенире, штампамо мајице, шоље и слично, јер то су

ствари које свако жели да поне-се кући.

Хана Николић из „Ваљевотуриста“ каже да изложба није тематска, већ су хтели да сваком ситницом дочарају богату понуду сувенира нашег краја.

- Најпродаванији сувенир ваљевског краја је чутура, а од осталих се издваја пиротски Ђилим и грнчарија из Злакуса. Људи имају потребу да упознају Србију па не чуди што је брзо раздвојен промо-материјал градова који учествују на овој изложби. Примећујем велику заинтересованост за употребне сувенире тако да се помера та граница од пуке стварице коју донесемо из неког места ка нечему што би могло да се валоризује. Једно од пријатних изненађења је и велика популарност симбола ове изложбе, а то је стилизована видра у народној ношњи, па би тај симбол могао да буде и убудуће коришћен - закључила је Хана Николић.

К. Параментић



ђали репрезентативни комади „предмета са душом“ из 19 градова, које најчешће називамо сувенирима.

гијског, опојног, што се забораву не може предати јер пређашње време уз њих смо скопчили сами. Где смо све били,

СТАРИ ЗАНАТИ

Баке предилје

Ушукане у зеленом кутку на врху Тешњара, времешне госпође оденуте у ношње, пуних руку посла, никако нису остале непримећене, а нема туристе који није пожелело да се фотографише са њима. А како и не би када су се кроз вредне руке ових бака низале од вуне до пребе, напослетку и чарапе, и то све ту на лицу места, на тешњарској калдрми.

Јованка Ранковић из Лесковица, Стевка Лазаревић из Попара и Пауна Филиповић из Јоване не допуштају да се стари занати угасе већ предано стварају рукотворине. Пауна Филиповић из Јоване каже да је прелицу на којој још увек ради добила давне 1968. као дар за младенце. Радити са вуном није тешко, а може бити и исплативо јер је данас вуна скоро „будзашто“. „Млади људи показују интересовање, али нису подстакнути да изучавају занате. Школован човек је заинтересован, док људи дошли са села окрећу главу бежећи од корена! Напослетку, морамо се похвалити да смо све плетене вунене чарапе успеле да продамо! - похвали се бака Пауна, не прекидајући да преде вуну.



Етно клуб Ва

Сваке вечери понешто нас је обрадовало из радионице Етно клуба Ваљево. Од старог ново, Љубим руке вреднице, Рапсодија у белом, Коићом до савршене хаљине, Етно у моди данас, Додоле, Свилен сан - тематске су вечери на којима је приказана есенција етна кроз нежнијем полу ближу моду. Етно клуб постоји већ 17 година, али је акценат на етно мотивима последњих пар година доживео прави бум.

Татјана Терзић не крије задовољство што свако вече показним радионицама одушевљавају посетиоце Тешњарских вечери. Она је нагласила и дивну сарадњу са Народним музејем:

- Позивају нас галерије, музеји и културни центри дајући нам широк простор за деловање. Етно је неисцрпна тема јер њиме задирамо у корене, у знање и умеће читавог једног народа. Када обрађујете неки етно мотив, било да је цвет или птица, ви осетите битисање народа уназад. И у етно мотивима

можете пронаћи кич. Наш циљ је да народни мотив стилизујемо и филтрирамо како би добио другу димензију кроз префињеност, елеганцију. Када кажемо „етно“ помислимо и на опанак и шајкачу, што уопште није лоше јер смо ми овде показали како стилизовати један опанак, како би он био носив и уз фармерке. Оно што млади људи препознају јесте припадност. Стари занати су дивна и корисна активност која мења стање свести младих навикнутих на саживот са компјутером.

Татјана Терзић наглашава да је фасцинирана колико су млади заинтересовани за наслеђе свог народа и да јој то буди наду да ће бављење примењеним етно бити диван посао и „за нас који смо га започели“, али и за све будуће генерације. Етно клуб по потреби ангажује и мале кућне радионице које уобичајно „сновићења етна у моди“.

К. Параментић



СЕЊАЊЕ, С ПОВОДОМ

Тешњарске предратне кафане

У доба пре рата бивало је кафана у Тешњуру, али знатно мање него што их има данас. На потезу од "купатила" на Јадру до "Сарача" може се избројати 23 кафане. По сећању клавиристе Драгољуба Петровића, музичара са Баира, у Тешњуру пре рата беше 13 кафана. У свакој је могло да се попије и поједе, у понекој преноћи, али и "љубав" да се добије. Жива су сећања седамдесетогодишњег клавиристе који је, како рече мало свирао у Тешњуру. Али зна сваку тешњарску кућу и кафану.

Прва кафана, када кренете од Јадра, преко пута "купатила" била је "Типурина" кафана. Ту су долазили, претежно, музичари са Баира, али и сељани. Иза кафане, у дворишту, био је велики простор где су долазили, четвртком, мештани околних села са колима и воловима, у том дворишту су спавали, како би у петак били на ваљевској пијаци. На месту магацина, где је и кућа Боре Вујића, била је кафана чији је власник био Милан. Ниже, према мосту, била је кафана "Илија Бирчанин", једна од бољих и посећенијих, у којој су одржаване забаве (занатске, ловачке, циганске) и Тешњарска села. Преко пута ње, био је (ту је и данас) "Ковачев хан". И у великом дворишту "Хана", иза кафане, скупљали су се четвртком сељаци, ту су остављали коње и волове, а они су ноћивали на спрату у "Хану".

Драгољуб Петровић сећа се и "Пиргића кафане" са леве стране Тешњара испод "Ковачевог хана". Мало ниже беше кафанче, чудног имена "Кљешталица". Била је то кафаница ниског плафона, када у њу уђе мало виши човек морао је да се сagne. Ту су се окупљали цигани са Баира, то им је било збирно место одакле су одлазили на свирку у друге варошке кафане. Ту су остављали и своје инструменте, тачније контрабасе, а кафанче је радило целу ноћ.

Беше у Тешњуру и кафана или куплераја. На месту где је данас туристичка агенција био је, данашњим речником, ноћни бар, а пре рата то се звало једноставно - куплерај. Најпознатији, са десет соба, и

најпосећенији био је куплерај Боре Стокановића, где су даме долазиле из Београда. Сваког месеца газда Бора је мењао и програм (имао је одличну музику) и даме. Само су гости били исти (газде и трговци).

Мало ниже, са леве стране када се иде од Јадра, на месту где је данас берберска радња "Пајсер", на углу код моста, беше још једна кафана у којој су ординирале "даме", власника Бране Николића. Његов куплерај је био нешто мањи, имао је само три-четири собе. Преко пута, са десне стране била је "Здравкова" кафана у којој су се окупљале, претежно тешњарске занатлије.

Занимљиво је да је на потезу од моста до почетка Тешњара било много мање кафана, него од Јадра до моста. У том делу најпознатија је била кафана "Мали Париз", чувеног Џамбаса. Ту се добро јело, био је велики избор куваних јела и у "Малом Паризу" су се хранили варошки момци, они који су још увек били нежењени. За разлику од "Париза", где се лепо и отмено јело, у кафаници, која је била преко пута данашњег ресторана

"Јефимија", а звала се по надимку власнице "Код Кице", хранила се убога сиритиња. Беше то место где се за мало пара могло добро јести и то је била као народна кухиња тог доба. Преко пута "Кице" беше кафана "Код Шиле", мало ниже и кафана "Шангај".

Занимљиво је да су многе кафане у Тешњуру у својим двориштима имале не само бунаре, него и пумпу за воду коју су користили и варошани у комшилуку. У згради "Илија Бирчанин" и "Пиргића кафани", раније кафани Перише Ранковића, постојала је пумпа. И "Кљешталица", најстарија кафана у Тешњуру, имала је у авлији пумпу.

Гости кафана, по сећању клавиристе, музичара са Баира Драгољуба Петровића били су Ваљевци, понajвише газде и трговци. Било је и занатлија који су предах уз чашицу, тражили ту, у комшилуку, у једној од Тешњарских кафана.

Д. Ранковић



Узнемиравање јавности

(Наставак са насловне стране)

- А зашто мене прву питате?
- С обзиром на кризу ово је јако добро.
- Ужице је осветлало образ.
- Зна ли сав овај свет да иде зима?
- Добро је што су људи изашли, али шта ће кад се врате?
- Штета што ове године нема мајица.
- Има доста свега и свачега.
- Немам никакво мишљење.
- Било би боље да су мало касније.
- А што уче децу од малих ногу да излазе ноћу?
- Дом ЈНА је пун погодак!
- Мени се све свиђа.
- Њима у општини изгледа ништа не фали.
- Солидно, сасвим солидно.
- Из које сте ви агенције?
- Ма какви млади, ово је за бабе и деде.
- Био сам и на фотографијама, то је лепо.
- Свако озбиљно мишљење тражи време.
- Водите рачуна да се све ово плати!
- Ја сам дефинитивно задовољна!
- Да, гледао сам једно вече на телевизији.
- Могло би и боље са више средстава.
- Не знам само коме фолклор смета?

- Чуди ме да нико нема преча посла.
- Добро је што се време није покварило.
- Јесте, изашли смо породично, иначе немамо времена.
- Срећа је што су овај трг покрпили.
- Не свиђа ми се што је мало пурењака.
- Свима стварно свака част!
- У Ваљеву, буразеру, може да се мења и власт и опозиција, али ове Тешњарске - јок!
- Ђе ти је тај твој Тешњар?
- Мени је чудно да било шта буде.
- Нема ништа кад нема ватромета.
- Код Лазе су најбоље тортиље.
- Ја лично нема шта да мислим.
- Треба да се направи онај велики шах.
- Имам доста различито мишљење.
- Баш ме брига за сву ту гужву.
- Штета је што је ЈУ група прекинута.
- Ја волим да идем на Тешњарске вечери кад год није касно да ме воде.

Сад, по свим социолошким правилима, после анкете требало би да следи дискусија резултата. Али, будући да овај дописник није завршио социологију, тумачење препуштамо читаоцима. Боже здравља, видимо се идуће године!

Бранко Лукић



ТЕШЊАРЕЊЕ



МУЗИЧКА СЦЕНА

Музички програми у оквиру „Тешњарских вечери“ по правилу су најпосећенији и за публику најатрактивнији њихов део, тако смо и ове године били у прилици чути и видети неколицину извођача који су репрезентовали различите музичке жанрове. Уз традиционалне вечери рок, џез и ромске музике, пријатно освежење било је чути нешто од савременог светског блуза, те се упознати са португалским фадо звуком. Летња позорница на Колубари и овај пут била је централно место музичких дешавања, али се као и доста пута раније показала не баш срећним избором за поједине концерте. Првенствено се ту мисли на рок, па ове године и на блуз вече, где би мања дистанца између извођача и публике сасвим сигурно допринела бољој атмосфери. Такође

Након свечаног отварања овогодишњих Тешњарских вечери (петак, 6. август) наступ је имао Новосадски биг бенд у програму назива Под сјајем звезда. Састав основан 2003. године од стране професионалних џез и поп музичара, наставља традицију некада реномираног Плесног оркестра РТВ Нови Сад. Под диригентском палицом Федора Вртачника у Ваљево су се представили програмом филмске музике који је садржао како инструменталне композиције, тако и оне вокалне у којима се истакла солисткиња Светлана Палада. Ређале су се тако, те ветровите вечери, теме из класика као што су Амаркорд, Коса и Немогућа мисија, а нису остали и домаћи комади попут теме из серије Грлом у јагоде или филма Љубав и мода.

Суботње вече, по традицији ударно на Тешњарским вечерима, било је резервисано за наступ ЦУ групе. Четрдесет година рада, небројена имена значајна за историју овдашње популарне музике са којима су сарађивали, стотине наступа широм света, не остављају пуно тога за додати. Вероватно су ретки они који нису чули У таму диско клуба, Црни лептир, Косовски божури, Чудна шума, те још десетине хитова које су имали током каријере. Браћа Жика и Драги Јелић једноставно су симболи југословенског и српског рока, па, иако последњих година не толико активни, није им проблем био приву-



Амерички блузер
Ленс Лопез

је евидентно да летња позорница захтева бољу техничку подршку у виду квалитетнијег озвучења како би све оно што извођачи нуде допрло и до публике. За неофицијелни музички програм су се ове године „потрудили“ продавци вувузела. Тако је ова традиционална јужноафричка труба (сада пластифицирана, виа Кина), промовисана током недавног Светског првенства у фудбалу, масовно стигла и до Ваљева, а њени, за већину иритантни (премда дувачи кажу да је „разно“) звуци раширили су се нашим градом. Но, вратимо се главном програму.

Четвртак, 5. август, вече за „загревање“ које је припало ваљевским музичарима. После дуго времена имали смо прилику видети на једном месту „ветеране“ ваљевске рок сцене. Оаза, Долар, па и Театар Бизар и иначе ретко наступају те је добар део, те вечери веома бројне публике дошао подсетити се неких прошлих времена и наравно подржати, ако ништа друго, респектабилну упорност ових аутора. Инвазија је већ пар година у новој постави и концертно и студијски активна те је разумљиво да су звучали најбоље ове вечери. На самом почетку наступили су Фоундатион, који би се вероватно боље уклопили са генерацијски им ближим окружењем, те је чудно да и млађи ваљевски бендови нису добили шансу да се представе (можда не исте вечери и на истом месту) што би, верујем, такође био занимљив програм.

На концерт неколико хиљада посетилаца свих генерација. Кишно лето 2010. морало је узети данак и овогодишњим Тешњарским вечерима тако да је наступ ЦУ групе потрајао шездесетак минута, а без очекиване кулминације која по правилу следи у последњем делу концерта. Мало разочарење свих присутних, али против природе се није дало. На овом месту и примедба организаторима, у којој нисам усамљен, да оваква манифестација недовољно даје прилику актуелним и млађим рок саставима тако да често поклоници ове музике одлазе у друге градове да би видели своје фаворите.

Како би могло и требало све изгледати могли смо видети у понедељак (8. август). За наш град веома ретка прилика да угости једног светски респектабилног музичара, а за поклонице блуза (и не само њега) вероватно најзанимљивије вече овогодишњег Фестивала. Ленс Лопез има 33 године и долази из Тексаса а о његовом гитарском умећу имале су шта рећи многе светске звезде блуз и рок музике. Од своје 14. године је на сцени, преко малих клубова у Америци до стадиона широм света. Дјони Тејлор, Бутси Колинс, Лаки Питерсон, Бади Мајлс, З.З.Топ тек су нека имена са којима је током своје каријере имао додира. Неколико добро оцењених албума и турнеја, увелико познат и европској публици, први пут се ове године представио са неколико концерата и у Србији.

МУЗИЧКА СЦЕНА

Програм у коме га прате локални музичари (бас и бубњеви) састављен му је како од сопствених композиција, тако и од песама класика блуза и рока. Осим свог гитарског умећа, Ленс Лопез нас је у скоро два сата наступа провео кроз различите форме и временска раздобља блуз музике. За тотални угођај можда је недостајала мало приснија атмосфера неке мање позорнице или клуба, но, све похвале Ленсу Лопезу и организаторима једне овакве вечери.

Вече ромске музике (уторак, 10.август) ове године уприличила је Ођила. Овај, средином осамдесетих година 20. века веома популаран састав прославио се изводећи и промовишући претежно руску циганску музику. Након персоналних промена и паузе у раду, неки од оригиналних чланова окупљају се поново 2007. године настављајући углавном истим правцем деловања. И данас им окосницу програма чини музика која долази из Русије, али се дотичу и стваралаштва француских Рома те неизбежно и наших крајева. Експанзија ромске музике (посебно балканске) која се дешава последњих десетак година, можда наступ састава Ођила чини мање атрактивним млађим генерацијама, али код старије публике и даље успева изазвати емоције и неку врсту носталгије.

Не само кроз музику, Београдски фадисти окупљени око Маје Волк пружили су ваљевској публици у четвртак (12. август) шансу за упознавање са музиком Португала, и фадом као њеном специфичношћу. Приче о песмама, преводи текстова, контекст настанка, уз, наравно музику, чине Мају Волк

и ову групу углавном млађих музичара јединственим промо-терима ове врсте музике не само на нашим просторима већ и много шире.

Програми на летњој позорници нису била једина музичка дешавања током ових Тешњарских вечери. Можда мање пом-



Добри као некад:
Ођила

пезне, али квалитетом сигурно не мање вредни наступи приређени су у атмосфери тешњарске кафане (Тамбурашки оркестар Марка Томића из Сремске Митровице), док је башта Дома војске Србије била место наступа гудачког квартета МИСС као и програма Волите ли музику? у коме ће се последњег дана (субота, 14.август) представити млади извођачи класичне музике.

Сиромаштво музичких дешавања током године у нашем

граду сигурно утиче да део публике често и превише очекује од Тешњарских вечери у њихових десетак дана трајања. Фестивал који није првенствено музички, мада овај његов део спада у атрактивнији, достигао је одређени програмски ниво и квалитет који би требало очувати и наравно покушати унапредити. Обраћање пажње на поједине детаље и поједине промене могли би наредних година допринети како бољем представљању музичара тако и већем ужитку заинтересованој публици.

Роберто Милић



Први на Летњој позорници:
ваљевски бендови

ОТВОРЕНО ПОЗОРИШТЕ

Ваљево се и ове године може поносити Отвореним позориштем, које је на добром путу да постане једна од традиционалних карактеристика Тешњарских вечери. Иако су представе измештене на другу локацију, у Летњу башту Дома војске, многобројну публику то није спречило да редовно прати овогодишњи богат програм.

Прва на репертоару била је представа „Румунија 21” Народног позоришта из Ужица. Ова савремена комедија Штефана Пека, у режији Горана Головка, говори о, како нам на почетку сам писац рече, периоду транзиције у Румунији кроз живот једне породице. Иако обилује вулгарним речником и баналним понашањем на сцени, које је изазвало контрадикторне реакције, публика ју је испратила бурним аплаузом, очито разумевавши пишчеву поруку. Такође, не треба пропустити прилику и не поменути беспрекорну организацију овог позоришта чији је професионализам „оборио с ногу” домаћине из Ваљева.

„Последња шанса” Мирјане

градиле глумицу Сузану Петричевић бурним аплаузом.

Следећа представа којој је публика имала прилику да присуствује била је монодрама „Ли-

ма како у глуми и костимима, тако и у сценографији. У главним улогама појављују се: Ђорђе Теодосић, Ивана Панчић, Катарина Вићентијевић, Горанка

представа две младе глумице.

Последње две вечери публици има прилику да погледа представу „Шумска мајка” у режији Весне Станковић, коју изводи Балкан нови покрет Београд, као и представу Шабачког позоришта „Љубави Џорџа Вашингтона” у режији Лилијане Ивановић.

На дугачком списку ствари због којих се Ваљево може поносити овогодишњим Тешњарским вечерима, јесте и богат репертоар представа за децу. Захваљујући организаторима, који никад не заборављају најмлађу публику, деца су сваке вечери могла погледати своје омиљене јунаке на позорници Летње баште Дома војске. Дејчу сцену отворила је представа „Црвенка-

па”, Народног позоришта из Ужица, у режији Милана Нешковича, која је победник фестивала Мали Јоаким у Шапцу. Следеће вечери за најмлађу публику изведена је представа „Чаробњак из Оза”. Градско позориште Абрашевић је ову представу, која је играна средином 90-их година, обновило, на велику радост како деце, тако и њихових родитеља који су је са уживањем гледали. Трећа по реду, била је представа „Храбри кројач” у режији Катарине Вићентијевић и Ангелине Лукић. Овај пројекат „Добрих људи” је радионицарског типа и у њеном стварању учествовала су деца, тако што су преправљала бајке, брисала из њих насиље, мирлила своје омиљене јунаке, а пре свега се добро забавила и доста тога научила. На репертоару за најмлађе нашла се и „Нестварна прича”, креативне радионице „Пинокио” из Ваљева, затим, „Црно јагње” у извођењу Пулс театра Лазаревац као и велики број представа духовитих наслова.

За крај треба захвалити организаторима, који нам из године у годину омогућују све квалитетнији позоришни репертоар, који успева да задовољи свачији укус, као и године. А ваљевска публика може зажмурити пред многим манама Отвореног позоришта, које ће у току наредних година, без сумње, бити откљонене. До тада, уживајемо у доброј атмосфери, дешавањима, и животу нашег града. На крају, зар то није најважније? Ј

Јелица Јеринић



на од камена тврђа” коју изводи Балкан нови покрет Београд. Публика је уживала у овој потресној животној причи главне јунакиње Лине. За ову монодраму глумица Весна Станковић освојила је Златну колајну, као и награду публике на 31. Интернационалном фестивалу монодра-

Лучић Калембер, Верољуб Веца Андрић, Јована Бранковић.

Пулс театар из Лазареваца извело је представу „Хасанагиница” пред многобројном публиком. Овај комад, рађен по тексту Љубомира Симовића, режирао је Милош Јагодић. Он је своје виђење ове баладе представио на такав начин да упркос дужини представе, публику држи у неизвесности завршетком сваког чина, а да ипак веродостојно исприча свима познату причу до краја. Наша, по годинама мешовита публика, али увек исто захтевна, наградила је глумце дугачким и заслуженим аплаузом.

на програму Вечерње сцене била је и едукативна представа „Никад хероин” Акт театра - Добри људи Ваљево. За драматизацију и режију, по мотивима исповести бивших зависника, заслужна је Ангелина Лукић. Ова необична представа која је режирана камерно, без сценографије, чијих 50 одсто чини светло, доста је изгубила на визуелном ефекту јер је играна на отвореном. Али, ово је њена 21. реприза и сигурно ће их бити још, тако да је публика може погледати у пуном издању.

Свакако занимљива била је представа „Састанак на врху” Шабачког позоришта, у режији Воје Солдатовића. Радња овог комада смештена је у Берлин 1941. године, где у једном бункеру Ева Браун и Клара Петочи по први пут разговарају, а имају толико тога да кажу једна другој. Ова представа, која је већ 8 година на репертоару Шабачког позоришта, била је дипломска



Бобић Мојсиловић. У овој представи сусрели смо се са не тако честим и веома тешким позоришним задатком који је поверен главној глумици - директан контакт са публиком која је одговарала на њена питања. Ова савремена прича о кичу и шунду са телевизије који управља нашим животима, изазвала је различите реакције код ваљевске публике. Од љубитеља и познаваоца Мирјане Бобић Мојсиловић који су уживали, преко људи који су разочарани излазили са представе, па све до златне средине која је ипак сачекала крај и на-

ме и пантомиме 2006. Што се тиче ваљевске публике, коначно их је освојила последњом реченицом „на овом свету најтврђи је камен, а од камена тврђи је само човек”.

Четврте вечери на ред су дошли „Омер и Мерима” у извођењу Позоришта „Мала сцена” Ваљево, по мотивима народне лирске песме „Смрт Омера и Мериме” Мирослава Беловића и Стевана Пешића. Мирослав Ђиша Трифуновић, који је заслужан за адаптацију и режију, направио је лирску трагедију сведеним и модерним средствима

ПРИЛОГ ОБНАВЉАЊУ ПОСЛЕДЊЕ ЛЕТЊЕ БАШТЕ У СЕНЦИ УРУШЕНОГ ДОМА ВОЈСКЕ

Дискреција загарантована

Десило се, коначно. Тешњарски фестивал позвао нас је у до данас скоро заборављене и занемарене просторе.

Отварање изложбе фотографије у срећеном објекту до јуче књижаре "Плато" у јавности је одјекнуло као право откровење. Град ипак има објекте у којима би се могла организовати галерија! Потез који јавност такође очекује је да у градској власти (која је власник) преломе и да објекат дају угледном и реномираном ФКК Ваљево на располагање. Такав потез гарантује вазда живо место које својим активностима и реномираним међународним изложбама нуде фотографи Ваљева, по чему се у многоме овај град и идентификује у културној јавности.

Други простор је на отвореном и у склопу највеће бруке овог града у последњих пар деценија. Башта Дома Војске - Официрског дома у сенци очерупане грађевине преко ноћи постала је позорница за разноразна дешавања,

саставни део баште враћена је музика и то у најбољем издању. Лед је пробио квартет МИСС. Боље се није могло десити. У врелим летњим данима најбољи хлад увек је бивао под дрворедима уз Колубару и, наравно, у градским баштама под липама. А имао је овај град две летње баште. Градску



башту у склопу хотела "Гранд" наследили су ресторани који су европски павиљонски тип летње баште модернизовали плетеним фотељима, сунцобранима... Предраг Којић, архитекта, аутор партерног уређења трга и

После њеног нестанка, Ваљевци су се донекле тешили одласком у летњу башту Дома војске, али не задуго јер је и њу начело време "ишчашено из лакта". Место апсолутне дискреције је потпуно напуштено и запуштено док су се најављивала брoјна уређења и преуређења која су отварала просторе

тројански ратови након којих се не зна да ли се и има са чиме трговати. Тешко да може у могућим договорима да се обнови куглана, баштенска роштиљница и кухиња, мада и то није немогуће у ваљаном договору. Тај дубоки хлад довољно је вратити грађанству чак само и као парк, до поновног успостављања летње градске баште са свим садржајима које она треба да има.

И још једна опаска. У временима транзиције овај град се баш и није добро снашао у проценама шта ваља преузети у циљу јавног и општег интереса ако се већ у приватизацији ишло на уништавање свега што су генерације стварале. Потез од хотела Бранковина или хотела

да ово здање буде потпуно девастирано скидањем и чупањем свега што се са њега могло узети, од столарије до инсталација. Сада аветињски отвори прозора здања из ког расте дрвеће гледају на башту у којој природа умире достојанственије и лаганије. За ту највећу бруку и срамоту свих градских управа и државе (не ретко, виђенији Ваљевци то урушавања Дома називају и криминалом) за сада изгледа нема лека иако се на листи спасилаца нашао и Емир Кустурица. Поред његовог концепта за десет градова у Србији (биоскопи, галерије...) говори се и о прерастању и реконструкцији Дома војске у савремени Европски центар културе, шта год да се под тим подразумевало.

Али вратимо се последњој градској башти. Мало треба да се уреди и отвори за посетиоце и догађања. Чак и у сенци урушеног Дома. Јер у нас договарања између државних институција и градова трају као

Секулић на почетку јадарског блока до Дома Војке са летњом баштом-парком између представља најбољу надградњу такозване трговачке зоне која је под заштитом као јединствена урбана целина, па је тиме и претворен у пешачку зону. Да је град купио својевремено за мале паре понуђен хотел Бранковину, уз преузимање Дома војске имао би могућност да диригује решења за много шта. На пример, да ту дођијемо комплекс са хотелом у здању које је за то и подигнуто и културним центром што је Дом војске увек и био без обзира на пиквиковски режим чланских карата. И наравно са решеним паркингом испод летње баште за цео тај део града... Та, новинарски поједностављена, урбанистичка напомена архитекте и урбанисте Весне Мирковић за коју није било слуха када је требало, ни сада у оваквим условима не губи на својој актелности зарад ползе града.

Љиљана Љиљак

Здање на углу улица Карађорђево и Поп Лукине је саграђено у времену од 1928. до 1930. године за потребе Официрског дома, а по пројекту Вељка Милошевића.

Спратно здање Дома зидано је каменом и опеком (темељи и сокл су камени, а зидови од опеке). Грађевина је постављена на углу улица претварањем оштрог угла у ротонду која је завршена наглашеном куполом. Угаона ротонда преко хола повезује два бочна крила постављена на регулационим линијама улица.

Грађевина је монументална по свом изгледу, са фасадама које су решене у духу академизма, са истакнутим великим прозорским отворима симетрично постављеним у односу на централни део, на коме је изнад главног портала конзолно постављен балкон са балустерима који се као декоративни елементи понављају и у врху грађевине.

музичка и сценска, све у оквиру фестивала. Под крошњама црних липа било је довољно простора за бину и гледалиште. И наравно бројну публику. Подијуму који је увек био

платоа према Колубари, вратио је зеленило са десетак стабала сремског храста. Хотел "Гранд" враћао је повремено променадну музику, али то више није градска летња башта.

Петар Пајић - маг речи

Вечерњи часови у понедељак 9. августа на малом Тргу код Хана у Тешњуру били су у знаку поезије. У касним сатима слушали смо поетска казивања Драгана Јовановића Данилова, а пре тога смо се дружили са поезијом Петра Пајића. Мало је времена било да се осветли неко од многих лица овог нашег Ваљевца и великог српског песника. Песник и прозни писац, новинар, сатиричар, члан ПАНУ, Ваљевац и Дивчибарац, самотник и боем, Пајић је изнад свега маг речи. За неколико дана он ће у манастиру Жича код Краљева примити једну од најугледнијих наших награда за поезију "Жичку Хрисовуљу". Све што воли поезију окупиће се тих два-три дана на том малом празнику, а у част Петра Пајића. Попут Сретена Мајића, Пајић нас подсећа да Срби јесу били неписмен народ, али да нису били неуки. Наши стари су били културнији од нас: владали су



језиком, имали богат речник, знали за меру, послушкивали су тло, али и једни друге. Као достојни следбеник славног усменог певача, Пајић прима награду "Одзиви Филипа Вишњића" и објављује избор поезије насловљен не случајно "Кад су Срби читали ушима". Он послушкује жамор трга, пијаци, улице... где ромори истина у исповедању и дијалогу. То су речи Завета у којима су сачуване тајне и енергије нашег постојања; речи у којима се не крију толико значења колико дубљи слојеви садржани у мелодији, назнакама, у паузама и загрцнутим каденцама: "Поезији мораш прво да верујеш. У речима је скривена наша судбина...", каже негде аутор. Једнога дана, читамо у петим лирским руковима "Пашће по нама светлост речи".

Пашће по нама светлост речи
Речи остале на врховима планина,
заборављене,
изгубљене у ваздуху,
једнога дана ће нас стићи.

Кад пређемо пут
од Истока до Запада,
кад стигнемо у Долину,
чућемо речи
које смо заборавили на врховима планина

Пашће по нама њихова светлост:
по њима ће нам бити суђено.

Уживајући у стиховима Пере Пајића сви смо се то вече подсетили на значај песничке Речи која носи, ако је тачна, енергије истине, вере и лепоте.

О руским филозофима и Маљевичу

На овогодишњим Тешњарским вечерима гост је била и издавачка кућа из Београда "Логос". Представљена су два капитална издања, од великог значаја за нашу културу: "Енциклопедија руске филозофије" и сабрана дела (илустрације, животопис, фото документација и речник) најзначајнијег ствараоца руске авангарде Казимира Маљевича. О поменутој енциклопедији говорили су филозоф, библиограф и преводилац неких делова ове књиге Добрило Аранитовић, као и преводилац, филозоф и уредник чијим трудом смо добили ово дело Владимир Меденица.

Истакнуто је да нам ова Енциклопедија открива читав један до сада непознати мисаони континент. На преко хиљаду страна ова књига открива историју руске филозофске мисли од средине 11. века па све до краја 20. века. Присуство овог дела у нашој

култури несумњиво ће добро доћи стручњацима: професорима, студентима, богословима, филозофима, уметницима и научницима, али и кругу обичних, духовним вредностима страсно трагајућим читаоцима.

На представљању Маљевича подсетили смо на значај заједничарења. И на утицаје овог великог уметника на потоње генерације. Његови "семафори супрематизма" (те најдубље филозофије беспредности) осветљавали су поетику авангарде. Издавач Меденица и сликар Романовић надахнуто су говорили о овој јединственој књизи која тек што се овде појавила, а ми Ваљевци смо имали ту част и задовољство да је први промовишемо.

Бранко Пиргић

„Тешњарска фамилијарна села”

(Из књиге Борислава Боре Вујића, Записи о старом Ваљеву)

Чим би престао Божићни пост, односно, чим је почињало такозвано месосеђе, правили су се планови у целој вароши за разноврзне приредбе. То су биле фашанке, забаве, а на периферији су приређивана фамилијарна села. Таква села била су најлепша у Тешњуру, јер је ту живела огромна већина староседелца, добро су се познавали, разумевали и помагали. Већ

с друге стране Колубаре није био чист Ваљевски живаљ, јер је свет у Ваљево долазио са разних страна и настањивао се тамо где је било више места и простора.

Фамилијарна села у Тешњуру приређивана су више места, а најлепша на била у кафанама "Радикал", Станка Жарковића, "Илија Бирчанин", Илије Боковића и "Слога", чији је власник био Миљко Паразановић.

Неколико дана пре села, власник кафане је штампао, у штампарији Димитрија А. Славуја у Ваљево свечане позивнице. Са спољне стране била је нацртана печена ћурка са изврнутим ногама. Унутра позивнице је био текст: кафеција те и те кафане приређује у суботу на дан 10. фебруар фамилијарно село на које Вас позива да додете. На трећој страни позивнице био је одштампан

ред игара. Ту су наведена кола: Краљево коло, Ваљевчанка, Кукуњиште, Митраљеско, Радикалско и на крају Устај дико зора је! Поред кола биле су и друге игре: валцер, фокстрот, слофокс, енглиш валс. У средини између кола и других игара било је име редитеља игара. Он одређује кад ће шта да свира, и шта да се игра. Нема ту да наручује кад шта ко хоће. Има да се зна ред!

Откривање истине и лепоте

Зоран Плавшић - Звонце



Да ни лева обала Колубаре и популарно шеталиште не остане без занимљивих садржаја потрудио се Ваљевац Зоран Плавшић. У сопственом локалу показао је знатижељним суграђанима и гостима Тешњарских вечери још једно лице свестране личности изложбом огледала, слика, акварела и цртежа, а то је и повод да се нађе на страницама Гласоноше.

Познат на асфалу и по надимку Звонце, тврди да "није име оно што ти да кум већ оно што ти да улица". Као електроинжењер у пензији времена има сасвим довољно да се

посвети давнашњој љубави- уметности:

-Вероватно је све то одувек у човеку. Волим да цитирам Давинчија "Све што се деси је неопходно!". Ја сам се одувек трудио ма где био да уочавам ствари.

Ваљевцима је господин Плавшић више познат по ангажовању у спорту:

- Највише времена у животу посветио сам спорту. Најпре као активни спортиста 16 година, а после као педагог тј. тренер. Стварајући генерације нових спортиста изгубио сам доста времена, а ти резултати су расути јер су ти млади људи отишли даље. Овако све што сада стварам остаје уз мене - нашалио се Плавшић.

- Мислим да свако треба да покуша да ради више ствари, али то зависи од личне енергије! Нисам се плашио критика јер сам знао шта ћу приказати суграђанима. Морам да цитирам главног јунака из мог омиљеног филма "Ловац на сунце", а он каже "Хоћу да испред, изнад, иза и свуда око мене буде лепо". Тако сам и ја учинио нешто лепо за свој град. Дугогодишњи рад на одговорној позицији у Крушику научио ме је и усмерио ка прецизности што је избрусило мој таленат. Битно је да се човек не изгуби у својој ширини и покушају да буде мулти-медијалан. Човек увек препозна оно што је право за њега и шта треба да следи!

Са већ развијеним плановима Плавшић жели да стигне и у друге градове, а сан му је Барселона јер као велики поштовалац Гаудија следи његов цитат "Лепота је одраз истине. Без истине нема лепоте" који се провлачи кроз његов рад и остаје на свим огледалима и сликама.

К. Параментић

Више од „ла декорацион“

Драган Недељковић

Пејзажни архитекта Драган Недељковић, професор хортикултуре у Пољопривредној школи, врсни познавалац биља и растиња, декоратер екстеријера и ентеријера, човек је широких интересовања и знања, које несебично дели на предавањима Тешњарским вечерима. Најблискији су му, свакако, теме које имају везе са његовом професијом, затим порекло речи, али и друге религије и културе. Годинама прикупљане занимљивости, првенствено из страних часописа, несебично дели са суграђанима на Тешњарским вечерима. Раније у Гљиварском друштву, а ових дана први пут у Тешњу, и то на четири презентације код Хана и у Зеленом кутку.

Једно је било посвећено настанку речи, етимологији, односно пореклу појединих назива и то биљака, људи, градова, држава, о чему би могао да говори сатима.

- Томе ме је на факултету привукао професор Бане Недељковић, који је инсистирао да се научи порекло речи јер се тако лакше памти и биљка, односно градиво. Проширио сам то касније на остале области. Пре две године имао сам предавање о капијама, што је фантастична и неисцрпна тема. Покушавајући да нађем пандан таквој теми, сетио сам се круга. Све се сврти, живот се окреће, година, датуми, земља је округла. На пример, циркус води назив од грчке речи циркулус - округао, грчки специјалитет гирос такође значи круг.

Привлачно су деловали називи следећа два предавања: "Виле и вртови северноиталијанских језера" и "Земље и људи".

- Пре две године, на 500 година рођења архитекте Паладија који је стварао у Венецији, имао сам предавање о вилама и вртовима Венета. Као и виле и вртови северноиталијанских језера, мало су обрађени у литератури, па сам податке црпео из разних извора. Годинама купујем стране часописе и чувам текстове, депоноване у малом стану. То су часописи блиски мојој професији - "Ла декорацион", Брва каза", "Каза вила",



али и "Национална географија" и атласи. Преводем по мало са немачког, италијанског, чак се сналазим и са енглеским. Кћерка сада студира италијански, па с енадам да ће ми убудуће помагати. А када сам пожеleo да спремим причу о типовима људи, мислио сам да ћу то учинити за три дана.. Прошла су 33 и 333, а ја сам још на почетку. И пошто сам скупио пуно података о разним земљама, нацијама, културама и религијама, покушао сам да извучем занимљиву причу. Рецимо: Аустрија - валцер, Моцарт, Моцарт кугле итд. Нешто од тога знамо, нешто мисломо да знамо, а нешто баш и не знамо. Рецимо, Шандор Петефи, чувени мађарски песник је Александар Петровић, Србин.

Познато је да је професор Недељковић најзаслужнији за прелепо двориште у Пољопривредној школи. Али, припрема и ботаничку башту са лековитим и ендемичним биљем, а нада се да ће завршити и арборетум - збирку дрвенастих биљака, какве практично у Србији нема.

Б. П.

Млади истраживачи саставни део Тешњарских вечери

Нови ваљевски осмеси путују светом

Другу годину за редом у Тешњуру су учесници међународног волонтерског кампа "Ваљево објективом странца" у организацији Друштва истраживача "Владимир Мандић Манда" спровели акцију "Оставите осмех у објективу странца". Акција је окупила 11 волонтера из Шпаније, Русије, Мексика, Јужне Кореје, Пољске, Чешке и Финске који су имали прилику да фотографишу грађане Ваљева, осете јединствени ваљевски дух и шарм тешњарске чаршије. Смештени су у Истраживачкој кући.

Волонтер кампа Шпанац Хуан каже: "Има много младих људи отвореног ума из разних земаља који на овом фестивалу имају прилику да кроз фотографију прикажу различито виђење овог догађаја и поделимо доста ствари". Анастасија из Русије је пуна угисака: "Желела сам да посетим вашу земљу, а једини проблем ми је што бих људима желела пуно више да кажем него што могу речима да изразим. Има предивних пејзажа и планирам да поново дођем у Србију, можда већ ове јесени." Ђо Мин из Јужне Кореје: "Волим фотографију, природа је овде дивна, а људи јако љубазни." Млади странци заљубљеници у фотографију забележили су улице, људе, свакодневни живот, Петничку пећину, базене, планине... Посетили су и једну од акција биолога "Исхрана у природи" која се одржава у Бебића Луци, окушали се у пењању на стене.



Истраживачи су сваке вечери били у Тешњуру, изненадили су све понудом хране из природе, а многи су тада први пут пробали печене скакавце. Представили су књигу "Опстанак" др Родољуба Танасића и део својих многобројних активности. Били присутни и правили атмосферу. А нема боље поруке за крај од речи потпредседнице Милица Игњатовић да је мисија Друштва истраживача да се млади питају о својој будућности и потруде да живе у што бољој средини.

Н. Сташевић

Нема их само Универзијада

Волонтери Тешњарских вечери

Колика је добра воља покретачка снага показали су млади људи који су се пријавили за волонтирање на манифестацији "Тешњарске вечери". Студенти прве године Пословног факултета Ваљево (Сингидунум) на смеру туризам и хотелијерство Тијана Јеремић, Александар Василић, Марија Добривојевић, Јелена Бошковић и Иван Филипић, као и Младен Симовић, Јелена Весић и Милена Митровић, који су до овог волонтерског стажа дошли преко Клуба за тражење посла Националне службе за запошљавање, показали

су шта значи ентузијазам.

Студенткиња Тијана Јеремић није крила одушевљење:

- Као будућег туристичког водича занимало ме је како функционише организација ове манифестације из неког другог угла. Један од најзубудљивијих тренутака је што смо имали задатак да будемо домаћини Лансу Лопезу кога смо провели кроз град јер је очаран нашем очуваном архитектуром. У процесу смо оснивања НВО која би се бавила волонтерским радом, пре свега у помоћи старим лицима.

Иако је тек месец дана на евиденцији НСЗ, дипломирани правник Младен Симовић је са задовољством прихватио овај први посао, без обзира што није плаћен:

- Ово је једно сјајно искуство за мене пре свега због добрих контаката које сам остварио. Мислим да сам се и добро снашао на задатку продаје промо-материјала - закључује Младен.

Да је задовољство обострано, потврдили су нам Милка Ерић Васиљевић из Савета фестивала и цео тим Центра за културу. Толико су одушевлени волонтерима да су их већ "аванзовали" за наредне "Тешњарске вечери".

К. Параментић



ПОГЛЕД НА 24. ТЕШЊАРСКЕ: МИЛКА ЕРИЋ ВАСИЉЕВИЋ

Отварање нових простора

Иоле пажљивији посматрач свакако је могао уочити неколико карактеристика 24. Тешњарских вечери: пуно локација, коришћење и откривање нових простора, никада више догађаја, музика у свим тешњарским кафанама, још већа живост у Тешњару. У предвечерје 24. летњег фестивала разговарамо са особом која је носилац овогодишњег програмског концепта, Милком Ерић Васиљевић, чланом Савета фестивала и Градског већа за ресор култура.

Шта је то што су замислили и колико мисле да су били успешни у реализацији захтевног програмског концепта...

- Направљен је велики успех у последње две године враћањем Тешњарских вечери у Тешњар. Тешњар је, чини ми се, највећа ризница Ваљева и највећи туристички потенцијал. Идући за том идејом, хтели смо да Тешњар не живи само кроз тезге већ да добије квалитет више, да постане уметнички простор. Наишли смо на разумевање власника објеката и тако је Тешњар постао улица галерија, које су свих дана живеље пуним плућима. Такође, хтели смо уденемо минијатурна дешавања у улице - перформансе, књижевне вечери, поезију и музику... Чини ми се да смо умногоме успели. Последњих вечери програм се одвијао наред улице, у најужем делу где се иначе тешко пролази, а нико од пролазника није негодовао нити нарушио догађај.

Захваљујући простору код Хана, кафанчету у "10 и 10" и Зеленом кутку, први пут је Тешњар живео целом дужином, баш је било "тешњарење"...

- Постојала је велика неверица када смо зацртали да ће се највећи део програма у Тешњару одвијати од мермерног моста ка

врху улице. Међутим, појединих вечери тежиште се потпуно премештало у горњи Тешњар. Доњи део је био трговачки, а горњи уметнички и забавни. Томе у прилог иде чињеница да су се неки млади, креативни људи спонтано укључили иако нису били предвиђени програмом. КУД Ђердан се спонтано укључио у програм Етно клуба, дечји црквени хор под управом Вање Драгојловић наступио једно вече такође у горњем Тешњару. Истраживачи и њихови волонтери заузимају посебно место, сјајном енергијом, увек спремни да се укључе у све програме.

Ове године су напокон угоститељи схватили да је добро да убаце музички програм. Можда су у томе и претерали...

- Ипак је ово тешка година, у којој смо успели да реализујемо 100 програма у 10 дана, притом је било живо и динамично. Мој генерални утисак је да је било пуно позитивне енергије код реализатора, учесника програма и грађана који су присуствовали догађајима - закључује Милка Ерић Васиљевић.

- Тешњарски амбијент намеће тип музике. Постоји праг доброг укуса, непримереног звука није било много, мислим да су угоститељи то схватили. Било је обостраног разумевања, када смо то захтевали прекидали су музички програм и испоштовали програмске садржаје. Озвучење није добро за Тешњар јер се локали надовезују један на други, али то треба решити, рецимо, скупштинском одлуком.

Велику пажњу изазвало је неочекивано активирање



чувене баште Дома војске...

- Тешњарске вечери су на Колубари и добро је да имају и леву и десну обалу - да једна врста садржаја обележи Тешњар, а друга супротну обалу, у другачијем простору, касније архитектонски насељеном. Ту посебно место

заузима Дом војске, многим Ваљевцима изузетно драг и важан објекат. У Градској управи верујемо да је ово први корак ка добијању тог простора, симболичан гест којим само илуструјемо какве садржаје можемо ту уселити. Летња башта изгледа боље него што су скептични Ваљевци очекивали, али је опет изазвала опречна мишљења и коментаре. Остајем при ставу да је Башта одлична позоришна сценографија, функционише и са оном руинираним фасадом с

једне и сноповима грана с друге стране, дајући сцени романтичну патину. Основна примедба је што сви који су желели нису могли да уђу. Не постоји простор за неограничен број посетилаца. Гужве које су настале углавном за дечје представе унеле су у нас у једном тренутку зебњу да безбедност може бити доведена у питање. Рецимо, ако одједном падне киша и настане паника. Због тога смо донели одлуку да када се простор напуни замолимо грађане да одустану од уласка. Дакле, не због зграде, од које не постоји опасност.

Остало је још мало догађаја до краја. Да ли сте задовољни програмским садржајима?

- Скоро сви програми покривени су са 2,7 милиона динара које је обезбедио Град, а велики број пратећих трошкова обезбеђен је средствима спонзора којима се и овим путем захваљујем. Буџетска средства су ограничена и нисмо желели да имамо један скуп, гламурозан музички догађај који ће исцрпети средства. Зато је био разноврстан програм у којем је било и звука Кубе, и Португала, један Ленс Лопез за чији концерт познаваоци тврде да је био врстан музички догађај. Жао ми је што нисмо имали добар концерт народне музике, али сви квалитетни извођачи били су заузети. Љубитељима добре народне музике одужићемо се наредне године.

Милка Ерић истиче да је екипа Центра за културу изузетно добро радила свој посао, да је све урађено по договору и на време. Нимало није било лако на толико различитих локација организовати програме.



град
Ваљево
City of Valjevo



MANIFESTACIJU POMOGLI:

GoldenladyCompany

INGRAPOMNI
VALJEVO

PREDUZEĆE
ZA PUTEVE
VALJEVO



HOLDING KOMPANIJA



ПОЛЕТ
ВАЉЕВО



1990 - 2010

STR "KOD LAZE"



КОЛУБАРА РОВНИ



ZAHVALJUJEMO:

JKP "VIDRAK"
VALJEVO

ДИРЕКЦИЈА ЗА ИЗГРАДЊУ
И РАЗВОЈ КОЛУБАРСКОГ ОКРУГА



Bleki SAT



ТЕХНИЧКА ШКОЛА VALJEVO



HTD Sloga



КК "МЕТАЛАЦ"
ВАЉЕВО
1968



MEDIJSKI PRIJATELJI:

РАДИО
ВАЉЕВО



НАПРЕД



ПОКРОВИТЕЉ
ГРАД ВАЉЕВО

САВЕТ ФЕСТИВАЛА

Зоран Јаковљевић,
градоначелник Ваљево
Милка Ерић Васиљевић,
члан Градског већа
за културу

Гордана Јовановић,
директор ЈП Ваљево
турист

Мр Владимир Кривошејев,
директор Народног музеја
Ваљево

Бранко Антонић,
секретар КУД Абрашевић

ПРОДУЦЕНТ ФЕСТИВАЛА

ЦЕНТАР ЗА КУЛТУРУ
ВАЉЕВО

ОРГАНИЗАТОРИ

- ЦЕНТАР ЗА КУЛТУРУ
ВАЉЕВО
- ЗАВОД ЗА ЗАШТИТУ
СПОМЕНИКА ВАЉЕВО
- НАРОДНИ МУЗЕЈ
ВАЉЕВО
- МОДЕРНА ГАЛЕРИЈА
- ИНТЕРНАЦИОНАЛНИ
УМЕТНИЧКИ СТУДИО
РАДОВАН ТРНАВАЦ
МИЋА
 - МАТИЧНА
БИБЛИОТЕКА
„ЉУБОМИР
НЕНАДОВИЋ“
- КУД АБРАШЕВИЋ
- КУЛТУРНО-ПРОСВЕТНА
ЗАЈЕДНИЦА
- ЈП ВАЉЕВО-ТУРИСТ
 - РЕГИОНАЛНА
ПРИВРЕДНА
КОМОРА ВАЉЕВО
 - УФК ВАЛИС
- ОДБОЈКАШКИ КЛУБ
БРАВО ВАЉЕВО

УМЕТНИЧКИ ДИРЕКТОР

Катарина Маринковић

ИЗВРШНИ ДИРЕКТОР

Веселко Белушевић

УРЕДНИЦИ ПРОГРАМА

Ангелина Лукић
Људмила Поповић

PR МЕНАџЕР

ФЕСТИВАЛА
Сандра Шолаја

Издавач

Савет 24. Тешњарских
вечери

Уредник

Бранко Петровић

Љиљана Љиљак

Дарија Ранковић

Бранко Лукић
Бранко Пиргић

Редакција

Кристина
Параментић

Марија Петровић

Јелица Јеринић
Наташа Сташевић

Фотографије

Драган Крунић

Технички уредник
Bruce Hullter

Штампа Ваљево-принт

Тираж:

1000 примерака